

Suvestinė redakcija nuo 2001-01-13 iki 2001-05-02

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [91-1781](#), i. k. 0941100NUTA00001156

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO
NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

1994 m. lapkričio 18 d. Nr. 1156
Vilnius

Vadovaudamasi 1994 m. liepos 18 d. Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatus (pridedama).
2. Nustatyti, kad Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatai, patvirtinti šiuo nutarimu, įsigalioja nuo 1995 m. sausio 1 dienos.
3. Suteikti Valstybinio socialinio draudimo valdybai teisę aiškinti Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatus.
4. Pripažinti netekusiais galios nuo 1995 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimus pagal pridedamą sąrašą.

MINISTRAS PIRMININKAS

ADOLFAS ŠLEŽEVIČIUS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

MINDAUGAS MIKAILA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156

VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATAI

BENDROJI DALIS

1. Valstybinės socialinio draudimo pensijos (toliau vadinama – pensijos) skiriamos ir mokamos vadovaujantis 1994 m. liepos 18 d. Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymu Nr. I-549 (toliau vadinama – Pensijų įstatymas) ir šiais nuostatais.

2. Valstybiniu socialiniu pensijų draudimu privalomai draudžiami šie Pensijų įstatymo 2 straipsnyje nurodytieji asmenys:

2.1. asmenys, dirbantys pagal darbo, diplomato tarnybos ar terminuotas diplomato tarnybos sutartis, viešojo administravimo valstybės tarnautojai, taip pat asmenys, dirbantys narystės pagrindu renkamosiose institucijose, ūkinėse bendrijose, žemės ūkio bendrovėse arba kooperatinėse organizacijose ir gaunantys atlyginimą už darbą;

2.2. Vidaus reikalų ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos ir kitų vidaus reikalų įstaigų pareigūnai, vidaus tarnybos dalinių karininkai, liktinės tarnybos puskarininkiai ir kareiviai, taip pat prokuratūros pareigūnai

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [21](#), 2001-01-09, *Žin.*, 2001, Nr. 4-101 (2001-01-12), i. k. 1011100NUTA00000021

2.3. profesinės karo tarnybos kariai;

2.4. Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento sistemos pareigūnai;

2.5. nedirbantys diplomatų sutuoktiniai tuo laikotarpiu, kurį jie gyvena užsienyje kartu su diplomatu, dirbančiu Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje;

2.6. individualių (personalinių) įmonių savininkai ir jiems Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka prilyginti savarankiškai dirbantys asmenys (išskyrus 2.8 punkte nurodytus asmenis).

Nurodytiesiems šiame punkte individualių (personalinių) įmonių savininkams prilyginami:

2.6.1. tikrųjų ir komanditinių ūkinių bendrijų, įregistruotų įmonių rejestre, nariai – nuo 1999 m. sausio 1 dienos;

2.6.2. advokatai ir advokatų padėjėjai – laikotarpiu, kurį jie įrašyti atitinkamai į Lietuvos Respublikos praktikuojančių advokatų sąrašą ir advokatų padėjėjų sąrašą;

2.6.3. notarai – laikotarpiu, kurį jie eina notaro pareigas;

2.7. ūkininkai ir dirbantys ūkyje pilnamečiai jų ūkių nariai;

2.8. patentus įsigiję asmenys – laikotarpiu, kuriam jie įsigiję patentus, nuo 1999 m. sausio 1 dienos;

2.9. privalomosios nuolatinės pradinės karo tarnybos ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos kariai;

2.10. motina arba tėvas, turintys vaiko nuo vienerių iki trejų metų priežiūros atostogas;

2.11. motina arba tėvas, nedirbantys ir neturintys vaiko priežiūros atostogų, bet auginantys vaiką iki trejų metų;

2.12. tradicinių ir kitų valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų dvasininkai ir tik vienuolyne dirbantys vienuoliai;

2.13. vienas iš visiškos negalios invalido tėvų arba asmuo, nustatytąja tvarka pripažintas visiškos negalios invalido globėju arba rūpintoju, slaugantys namuose visiškos negalios invalidą.

Šių nuostatų 2.9–2.13 punktuose nurodyti asmenys valstybiniu socialiniu pensijų draudimu privalomai draudžiami valstybės lėšomis. Asmenys, nurodyti šių nuostatų 2.13 punkte, privalomai draudžiami valstybės lėšomis tik tuo atveju, kai negauna jiems patiems priklausančios valstybinės socialinio draudimo pensijos, valstybinės pensijos ar šalpos (socialinės) pensijos

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

PENSIJŲ RŪŠYS

3. Pensijų įstatymo 5 straipsnyje numatyta asmenų teisė pasirinkti pensijos rūšį.

Asmenims, kuriems buvo paskirta ištarnauto laiko pensija, įgijus teisę gauti senatvės arba invalidumo pensijas, pagal jų pasirinkimą mokama viena iš šių trijų pensijų.

Našlių ar našlaičių pensija mokama kartu su ištarnauto laiko pensija.

Našlių pensija už mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. sutuoktinį mokama kartu su pačios našlės ar našlio valstybine socialinio draudimo senatvės ar invalidumo pensija.

Asmenims, turintiems teisę gauti arba gaunantiems valstybines maitintojo netekimo pensijas už mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. maitintoją arba valstybines socialinio draudimo maitintojo netekimo pensijas (toliau vadinama – maitintojo netekimo pensija) už mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. maitintoją ir tuo pat metu turintiems teisę gauti valstybines socialinio draudimo senatvės, invalidumo, našlių ar našlaičių pensijas, skiriama pagal jų pasirinkimą viena iš šių pensijų, išskyrus našlaičio pensiją, skiriamą už 1995 m. sausio 1 d. ir vėliau mirusį tėvą (motiną), kuri mokama kartu su maitintojo netekimo pensija už mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. tėvą (motiną). Valstybinę maitintojo netekimo arba maitintojo netekimo pensiją gaunančios našlės (našlio) pasirinkimu vietoj šios pensijos ji (jis) gali gauti našlės ar našlio pensiją kartu su savo paties senatvės ar invalidumo pensija, jeigu įstatymų nenustatyta kitaip.

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, Žin., 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

PENSIJŲ SANDARA

4. Pensijos sandarą apibrėžia Pensijų įstatymo 6 straipsnis.

Pagrindinė pensijos dalis apskaičiuojama pagal visą apdrausitojo asmens turimą valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą (toliau vadinama - stažas), kurį sudaro stažas, įgytas dirbant pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindą (Pensijų įstatymo 8 straipsnio antroji ir trečioji dalys); stažas, įgytas dirbant savarankiškai (Pensijų įstatymo 8 straipsnio ketvirtoji ir penktoji dalys); savanoriškai apsidraudusių asmenų stažas (Pensijų įstatymo 2 straipsnio trečioji dalis).

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

STAŽAS

5. Apdrausitojo asmens stažas nustatomas ir apskaičiuojamas pagal Pensijų įstatymo 8–11 ir 52 straipsnius.

6. Pensijų įstatymo 8 straipsnio antrosios dalies 2 punkte nurodytų bedarbio pašalpų gavimo laikas įskaitomas tik draustiems nuo nedarbo asmenims. Iki bus priimtas Lietuvos Respublikos draudimo nuo nedarbo įstatymas, draustaisiais nuo nedarbo laikomi asmenys, turintys teisę gauti bedarbio pašalpą pagal Lietuvos Respublikos bedarbių rėmimo įstatymo 15 straipsnio pirmąją dalį, t. y. asmenys, kurie per pastaruosius 3 metus ne mažiau kaip 24 mėnesius dirbo pagal darbo sutartį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, Žin., 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

7. Apskaičiuojant asmens stažą, įgytą dirbant pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindą (Pensijų įstatymo 9 straipsnis), į uždarbio ir kitų pajamų, nuo kurių įmokėtos privalomos valstybinio socialinio pensijų draudimo įmokos, sumą įskaitomos valstybinio socialinio draudimo ligos (laikinojo nedarbingumo), motinystės (tėvystės) bei bedarbio pašalpos

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

8. Kaip nurodyta Pensijų įstatymo 11 straipsnio trečiojoje dalyje, stažas išreiškiamas metais ir skaičiuojamas keturių ženklų po kablelio tikslumu. Stažo dalis, apskaičiuota dienomis, išreiškiama mėnesiais, dienų skaičių dalijant iš 30

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

9. Pensijų įstatymo 52 straipsnyje nurodytieji stažui prilyginami laikotarpiai iki 1995 m. sausio 1 d. įskaitomi į stažą pagal faktinę jų trukmę.

10. Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmosios dalies 1 punkte nurodytas darbininkų ir tarnautojų darbo laikas į stažą įskaitomas nepriklausomai nuo jo pobūdžio bei trukmės ir nuo pertraukų trukmės. Į darbo laiką įskaitomas ir darbininkų bei tarnautojų ligos (laikinojo nedarbingumo), nėštumo ir gimdymo pašalpų gavimo laikas, taip pat vaiko priežiūros atostogų laikas, bet ne ilgiau kaip iki atleidimo iš darbo. Jeigu liga (laikinis nedarbingumas) prasidėjo asmens darbo laikotarpiu ir tęsėsi po atleidimo iš darbo, į stažą įskaitomas ir ligos (laikinojo nedarbingumo) laikas po atleidimo iš darbo

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

11. Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmosios dalies 1 punkte nurodytasis kolūkio narių darbo kolūkiuose laikas į stažą įskaitomas šia tvarka:

11.1. darbo laikas iki 1966 m. sausio 1 d. įskaitomas nepriklausomai nuo to, ar buvo išdirbtas nustatytas darbo dienų (darbadienių) minimumas, išskyrus nesukakusius 16 metų kolūkių narių vaikus (kolūkinio kiemo narius), į kurių stažą įskaitomas dokumentais įrodytas faktiškai dirbtų dienų kolūkyje skaičius

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

11.2. po 1966 m. sausio 1 d. įskaitomi metai, kuriais išdirbtas nustatytas darbo dienų (darbadienių) minimumas, ir metai, kuriais nustatytas darbo dienų (darbadienių) minimumas neišdirbtas dėl pateisinamų pagal kolūkio valdybos ar visuotinio kolūkiečių susirinkimo nutarimus priežasčių;

11.3. jeigu po 1966 m. sausio 1 d. nustatytas darbo dienų (darbadienių) minimumas neišdirbtas be pateisinamų pagal kolūkio valdybos ar visuotinio kolūkiečių susirinkimo nutarimus priežasčių arba šios priežastys nebuvo svarstytos, arba nėra duomenų apie tai, koks buvo nustatytas darbo dienų (darbadienių) minimumas, į stažą įskaitomas faktiškai dirbtų dienų skaičius;

11.4. kolūkio narėms, kurioms buvo mokamos motinystės (nėštumo ir gimdymo) pašalpos, į stažą įskaitomas vaiko iki 3 metų priežiūros laikas, bet ne ilgiau kaip iki išstojimo iš kolūkio narių.

12. Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmosios dalies 1 punkte nurodytų kitų asmenų, kurie pagal galiojusius įstatymus turėjo būti draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu, darbo laikas, įskaitytinas į valstybinio socialinio draudimo stažą, nustatytas šių nuostatų 1 priede.

13. Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmosios dalies 2 punkte nurodytas kūrybinės veiklos laikas įskaitomas į stažą nuo tos dienos, kai buvo paskelbtas ar pirmą kartą viešai atliktas arba eksponuotas autoriaus kūrinys.

14. Stažui, nurodytam Pensijų įstatymo 52 straipsnio antrosios dalies 3 punkte, prilyginama apdraustųjų (dirbančiųjų) asmenų motinystės (nėštumo ir gimdymo, taip pat vaiko iki 3 metų priežiūros, bet ne ilgiau kaip iki atleidimo iš darbo) pašalpų gavimo laikas.

15. Stažas po 1994 m. sausio 1 d., o karinės tarnybos laikas – po 1995 m. sausio 1 d. įrodomas Valstybinio socialinio draudimo valdybos teritorinių skyrių (toliau vadinama – socialinio draudimo skyriai) pažymėjimais, išduotais remiantis šiuose skyriuose esančia draudžiamųjų įskaita.

16. Bedarbio pašalpos gavimo laikas draustiems nuo nedarbo asmenims po 1995 m. sausio 1 d. įrodomas socialinio draudimo skyrių pažymėjimais, išduotais remiantis šiuose skyriuose esančia draudžiamųjų įskaita.

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

17. Pensijų įstatymo 52 straipsnyje išvardytieji valstybinio socialinio pensijų draudimo stažui prilyginami laikotarpiai įrodomi:

17.1. darbo knygelėmis, įskaitant į stažą tuos darbo laikotarpius, apie kuriuos įrašai darbo knygelėse padaryti remiantis dokumentais (įsakymais dėl priėmimo į darbą ir atleidimo iš jo, valstybinių archyvų sistemos įstaigų ar buvusių darboviečių išduotais darbo stažo pažymėjimais ir panašiai) ir patvirtinti darbdavio (jo įgalioto asmens) parašu ir įrašą padariusios įmonės, įstaigos ar organizacijos antspaudu

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

17.2. darbo stažo pažymėjimais, darbdavių išduotais remiantis archyviniais dokumentais;

17.3. sistemos, kurioje asmuo dirbo, aukštesniųjų įstaigų pažymėjimais, išduotais remiantis archyviniais dokumentais;

17.4. archyvinių įstaigų pažymėjimais arba šiose įstaigose saugomų archyvinių dokumentų nuorašais ar išrašais

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1100](#), 1998-09-10, *Žin.*, 1998, Nr. 81-2277 (1998-09-16), i. k. 0981100NUTA00001100

17.5. kariniais liudijimais arba Krašto apsaugos ministerijos išduotais karinės tarnybos trukmės pažymėjimais

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

17.6. atsiskaitomosiomis knygelėmis ir profesinių sąjungų narių bilietais, jeigu nėra kitų dokumentų, įskaitant į stažą laiką, kai šiuose dokumentuose yra žymos apie darbo užmokesčio išmokėjimą ar nario mokesčio priklausomai nuo darbo užmokesčio sumokėjimą;

17.7. kūrybinių sąjungų valdybų, sekretoriatų nutarimais (Pensijų įstatymo 52 straipsnio pirmosios dalies 2 punkte nurodytiems asmenims);

17.8. samdytojo pažymėjimu, kai asmuo, iki 1991 m. birželio 1 d. dirbęs pas pavienį samdytoją, negali gauti valstybinių archyvų sistemos įstaigos pažymėjimo apie darbo sutarties įregistravimą arba negali pateikti profesinės sąjungos nario bilieto, įrodančio profesinės sąjungos nario mokesčio mokėjimą. Samdytojo pažymėjimas privalo būti paliudytas notariškai ir patvirtintas socialinio draudimo skyriaus patikrinimo aktu. Jeigu samdytojas miręs, darbo pas samdytoją laikas gali būti nustatomas teismine tvarka

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

17.9. Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Vidaus reikalų ministerijos išduotais pažymėjimais – Pensijų įstatymo 52 straipsnio antrosios dalies 7 ir 8 punktuose nurodytas laikas. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro išduotais pažymėjimais apie ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyvių – karių savanorių išbūtą laisvės kovotojų struktūrose faktinį laiką – Pensijų įstatymo 52 straipsnio antrosios dalies 9 punkte nurodytas laikas

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [170](#), 1998-02-10, *Žin.*, 1998, Nr. 17-415 (1998-02-19), i. k. 0981100NUTA00000170

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

17.10. motinoms – vaikų invalidų iki 16 metų auginimo ir slaugos namuose laikas (Pensijų įstatymo 52 straipsnio trečiosios dalies 1 punktas) ir šeimos nariams – I grupės invalido slaugos namuose laikas (Pensijų įstatymo 52 straipsnio trečiosios dalies 2 punktas) iki 1995 m. sausio 1 d. – socialinio draudimo skyriaus vedėjo (arba jo pavaduotojo) sprendimu, pridodant valstybinės

medicininės socialinės ekspertizės komisijos pažymėjimą, įrodantį buvimo I grupės invalidu laiką, arba gydytojų konsultacinės komisijos pažymėjimą, įrodantį buvimo vaiku – invalidu laiką.

17.11. visų tradicinių Lietuvoje bažnyčių ir religinių organizacijų dvasininkų tarnybos laikas – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos nustatyta tvarka bažnyčių ir religinių organizacijų pažymomis, išduotomis remiantis dokumentais

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

18. Jeigu asmuo negali dokumentais įrodyti Pensijų įstatymo 52 straipsnio 1 dalies 1 punkte ir 52 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytą valstybinio socialinio pensijų draudimo stažui prilyginamų darbo laikotarpių, dirbtų iki 1993 m. gruodžio 31 d., dėl to, kad visi įmonės, įstaigos, organizacijos dokumentai ar jų dalis neišsaugoti nepaisant priežasčių, nurodytieji darbo laikotarpiai asmens prašymu gali būti nustatomi teismine tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [371](#), 1998-03-30, *Žin.*, 1998, Nr. 32-864 (1998-04-03), i. k. 0981100NUTA00000371

DYDŽIAI PAGRINDINEI IR PAPILDOMAI PENSIJOS DALIMS APSKAIČIUOTI

19. Asmens draudžiamosios pajamos nustatomos ir draudžiamųjų pajamų koeficientai apskaičiuojami pagal Pensijų įstatymo 13, 15, 16, 53 ir 54 straipsnius.

Apdraustojo asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas apskaičiuojamas kaip svertinis šio asmens metinių draudžiamųjų pajamų koeficientų vidurkis pagal Pensijų įstatymo 16 ir 54 straipsniuose nurodytus metus bei jų skaičių. Nustatant svertinį vidurkį, kiekvienų skaičiuojamų metų asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas dauginamas iš įskaitytos į stažą, kai buvo dirbta pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu, tų metų dalies. Gautų sandaugų suma dalijama iš viso stažo, įgyto dirbant pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu, per tuos metus, kuriems vidurkis skaičiuotas.

20. Kalendorinių metų draudžiamosios pajamos – tai asmens pajamos, gautos nuo atitinkamų metų sausio 1 d. iki kitų metų sausio 1 dienos.

21. Asmens draudžiamosios pajamos, gautos išėjimo į pensiją metais, asmens pageidavimu gali būti įtraukiamos į asmens draudžiamųjų pajamų koeficiento skaičiavimą. Kai visą asmens stažą sudaro tik stažas, įgytas tais metais, kuriais skiriama pensija, draudžiamųjų pajamų koeficientas apskaičiuojamas pagal šį stažą.

Jeigu išėjimo į pensiją metų draudžiamosios pajamos įtraukiamos į asmens draudžiamųjų pajamų koeficiento skaičiavimą, koeficientas apskaičiuojamas šių nuostatų 19 punkte nurodytu būdu, išėjimo metų stažas nustatomas pagal Pensijų įstatymo 9 straipsnio antrąją dalį, o išėjimo metų asmens draudžiamųjų pajamų koeficientui apskaičiuoti naudojamos paskutinės iki išėjimo į pensiją mėnesio patvirtintos vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos pagal ketvirčio duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1035](#), 1996-09-02, *Žin.*, 1996, Nr. 84-2013 (1996-09-06), i. k. 0961100NUTA00001035

22. Draudžiamosios pajamos nuo 1994 m. sausio 1 d., o Pensijų įstatymo 53 straipsnio antrosios dalies 3 punkte nurodytų asmenų – nuo 1995 m. sausio 1 d. įrodomos socialinio draudimo skyrių pažymėjimais, išduotais remiantis šiuose skyriuose esančia draudžiamųjų įskaita. Iki minėtų datų asmens draudžiamosios pajamos įrodomos darbdavių pažymėjimais, išduotais remiantis įmonės, įstaigos, organizacijos archyviniais dokumentais apie asmeniui apskaičiuotas (išmokėtas) pajamas, taip pat valstybinių archyvų sistemos įstaigų pažymėjimais arba šiose įstaigose saugomų archyvinių dokumentų nuorašais ar išrašais apie asmeniui apskaičiuotas (išmokėtas) pajamas

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

23. Į pajamas, kurios Pensijų įstatymo 53 straipsnio pirmosios dalies 1 ir 2 punktuose prilyginamos draudžiamosioms pajamoms, įtraukiamos gautos ligos (laikinojo nedarbingumo) bei

motinystės (nėštumo ir gimdymo) pašalpos. Asmens pajamos, nuo kurių iki Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo dienos neturėjo būti skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, nurodytos šių nuostatų 6 priede.

Į asmenų, dirbusių buvusios TSRS įstaigose užsienyje arba tarptautinėse organizacijose bei dirbusių užsienyje buvusios TSRS siuntimu, pajamas, prilyginamas draudžiamosioms pajamoms pagal Pensijų įstatymo 53 straipsnio pirmosios dalies 1 ir 4 punktus, įtraukiamos visų darbo apmokėjimo rūšių piniginės sumos, išmokėtos tuometine tarybine valiuta, jeigu pagal tuo metu galiojusias taisykles nuo jų turėjo būti skaičiuojami valstybinio socialinio draudimo įnašai. Pajamos, gautos užsienio valiuta, neįtraukiamos. Šių asmenų pageidavimu asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas už nurodytąjį laikotarpį gali būti apskaičiuojamas taikant Pensijų įstatymo 54 straipsnio ketvirtosios dalies nuostatas. Tokia pat tvarka įvertinamos ir darbo apmokėjimo rūšys asmenims, dirbusiems Lietuvos Respublikos įstaigose užsienyje arba tarptautinėse organizacijose bei dirbusiems užsienyje Lietuvos Respublikos siuntimu nuo 1990 m. kovo 11 d. iki Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo dienos (tai yra iki 1991 m. birželio 1 dienos).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

24. Pensijų įstatymo 54 straipsnio pirmojoje dalyje pateiktas Statistikos departamento skelbiamas valstybinio sektoriaus, akcinių bei uždarytųjų akcinių bendrovių darbuotojams apskaičiuotas vidutinis mėnesinis darbo užmokestis nurodytas šių nuostatų 2 priede – minimalus ir vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, taikytinas draudžiamųjų pajamų koeficientui apskaičiuoti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

25. Jeigu apskaičiuojant draudžiamųjų pajamų koeficientą įskaitomos pajamos, gautos laikotarpiu nuo 1991 m. sausio 1 d. iki 1994 m. sausio 1 d., tai 1991, 1992, 1993 m. metiniai koeficientai apskaičiuojami padalijus atitinkamų metų kiekvieno mėnesio draudžiamąsias pajamas iš atitinkamų metų to mėnesio vidutinio darbo užmokesčio, buvusio Lietuvos Respublikoje. Visų taip apskaičiuotų dalmenų vidurkis laikomas atitinkamų metų metiniu koeficientu.

26. Pensijų įstatymo 54 straipsnio penktojoje dalyje nustatyta tvarka draudžiamųjų pajamų koeficientas apskaičiuojamas:

asmenims, kurie turi stažą, įgytą iki 1984 m. sausio 1 d., tačiau per 5 paeiliui ar nepaeiliui einančius kalendorinius metus nuo 1984 m. sausio 1 d. iki 1994 m. sausio 1 d. nebuvo tam tikrą laiką dirbę pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu;

neišsaugoti archyviniai dokumentai, asmenims, dirbusiems iki 1991 m. birželio 1 d. pas pavienius samdytojus namų darbininkėmis, asmeniniais vairuotojais, auklėmis ir taip toliau (šių nuostatų 17.8 punktas), taip pat asmenims, turėjusiems vaiko iki trejų metų priežiūros atostogas.

Jeigu visi archyviniai dokumentai apie išmokėtą (priskaičiuotą) atlyginimą išlikę, tačiau juose nėra duomenų apie asmens uždarbį, tokie laikotarpiai, buvę iki 1991 m. birželio 1 d., įtraukiami į pajamų koeficiento apskaičiavimą, imant vietoj pajamų nulį. Tokie laikotarpiai, buvę po 1991 m. birželio 1 d., neįskaitomi į stažą, pagal kurį skaičiuojamas draudžiamųjų pajamų koeficientas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

27. Apskaičiuojant asmens draudžiamųjų pajamų koeficientą, Pensijų įstatymo 54 straipsnio penktojoje dalyje numatyta atveju gali būti imamas dar ankstesnis dešimtmetis – nuo 1974 m. sausio 1 d. iki 1984 m. sausio 1 dienos. Priėmus sprendimą dėl tokio skaičiavimo, taikomos ir Pensijų įstatymo 54 straipsnio antrojoje dalyje nurodytos koeficiento skaičiavimo taisyklės.

28. Senatvės pensijos skiriamos ir mokamos pagal Pensijų įstatymo 17-24, 52-55 straipsnius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

29. Senatvės pensijos papildoma dalis (Pensijų įstatymo 21 straipsnis) apskaičiuojama pagal formulę $0,005 \times s \times k \times D + 0,005 \times S \times K \times D$, kurioje:

s – stažas, įgytas iki 1994 m. sausio 1 d., apskaičiuotas pagal Pensijų įstatymo 52 straipsnį;

k – asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas, apskaičiuotas pagal draudžiamąsias pajamas iki 1994 m. sausio 1 dienos;

S – stažas, įgytas po 1994 m. sausio 1 dienos;

K – asmens draudžiamųjų pajamų koeficientas, apskaičiuotas pagal draudžiamąsias pajamas nuo 1994 m. sausio 1 dienos;

D – vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos pagal ketvirčio duomenis, kurios buvo patvirtintos iki to mėnesio, už kurį mokama pensija, pirmosios dienos (Pensijų įstatymo 14 straipsnis).

30. Senatvės pensijos padidinimo dėl atidėto kreipimosi laikas pagal Pensijų įstatymo 24 straipsnį skaičiuojamas ne anksčiau kaip nuo 1995 m. sausio 1 dienos.

Atidėjus kreipimąsi dėl senatvės pensijos padidinimo, asmuo turi teisę pageidauti, kad pensija būtų skiriama taikant Pensijų įstatymo 24 straipsnio pirmojoje, trečiojoje, ketvirtojoje dalyse numatytą pensijos padidinimą arba kad pensija būtų skiriama nuo terminų, nurodytų Pensijų įstatymo 39 straipsnio pirmojoje dalyje.

Senatvės pensija už atidėto kreipimosi ar atidėto mokėjimo laiką didinama, jeigu asmuo tuo laiku negavo kitos rūšies valstybinės socialinio draudimo pensijos, išskyrus našlių ir našlaičių pensiją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

31. Pensijų įstatymo 55 straipsnio antrojoje dalyje nustatyto senatvės pensijos amžiaus lentelė pateikiama šių nuostatų 3 priede.

32. Pensijų įstatymo 55 straipsnio ketvirtojoje dalyje nustatyto būtinojo stažo senatvės pensijai skirti lentelė pateikiama šių nuostatų 4 priede.

INVALIDUMO PENSIJOS

33. Invalidumo pensijos skiriamos ir mokamos pagal Pensijų įstatymo 25-29, 31, 32 ir 52-54 straipsnius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [144](#), 1999-02-10, *Žin.*, 1999, Nr. 18-466 (1999-02-19), i. k. 0991100NUTA00000144

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

34. Pagal Pensijų įstatymo 26 straipsnio trečiosios dalies nuostatą Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba turi teisę ginčyti invalidumo nustatymo teisingumą asmeniui, turinčiam teisę gauti invalidumo pensiją. Ginčijama šia tvarka:

34.1. jeigu Valstybinio socialinio draudimo valdybos Medicinos tarnyba nesutinka su teritorinės valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos sprendimu, respublikinė valstybinė medicininės socialinės ekspertizės komisija ne vėliau kaip per mėnesį nuo reikalavimo peržiūrėti teritorinės komisijos sprendimą patikrina ligonį ir priima savo sprendimą;

34.2. jeigu Valstybinio socialinio draudimo valdybos Medicinos tarnyba nesutinka ir su respublikinės valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos sprendimu, Lietuvos Respublikos vyriausiasis medicininės socialinės ekspertizės ekspertas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo šios tarnybos reikalavimo peržiūrėti respublikinės valstybinės medicininės socialinės

ekspertizės komisijos sprendimą organizuoja ligonio patikrinimą Konfliktų komisijoje prie Lietuvos Respublikos vyriausiojo medicininės socialinės ekspertizės eksperto. Ši komisija turi priimti savo sprendimą per mėnesį nuo kreipimosi į ją dienos;

34.3. jeigu Valstybinio socialinio draudimo valdybos Medicinos tarnyba nesutinka ir su Konfliktų komisijos išvadomis, ji, suderinusi su Valstybinio socialinio draudimo valdybos direktoriumi (ar jo pavaduotoju), organizuoja ligonio patikrinimą jos sudarytoje nepriklausomų ekspertų komisijoje. Ši komisija sudaroma iš aukštos kvalifikacijos gydytojų ekspertų, kitų specialistų ir Valstybinio socialinio draudimo valdybos pareigūnų. Nepriklausomų ekspertų komisijos sprendimas, priimtas balsų dauguma, yra galutinis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

35. Neteko galios nuo 2000-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.* 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

36. Pagal Pensijų įstatymo 27 straipsnį bei 28 straipsnio antrąją ir trečiąją dalis nustatomas stažas invalidumo pensijai skirti pateiktas šių nuostatų 5 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. [144](#), 1999-02-10, *Žin.*, 1999, Nr. 18-466 (1999-02-19), i. k. 0991100NUTA00000144

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

37. Jeigu asmenų, nurodytų Pensijų įstatymo 2 straipsnio pirmosios dalies 1–4 punktuose, teisė gauti invalidumo pensiją dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos atsirado iki Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo dienos (iki 2000 m. sausio 1 d.), skiriant šiems asmenims invalidumo pensijas dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos pagal Pensijų įstatymo 39 straipsnio pirmosios dalies nuostatas, netaikomi Pensijų įstatymo 27 ir 28 straipsnių reikalavimai ir 29 straipsnio trečiosios dalies 2 punkto nuostata dėl trūkstamo iki senatvės pensijos amžiaus stažo mažinimo proporcingai turimam stažui. Jeigu invalidumo pensijos nurodytiesiems asmenims skiriamos nuo 2000 m. sausio 1 d. ar vėlesnės datos, kai nuo teisės gauti invalidumo pensiją praėjo Pensijų įstatymo 39 straipsnio pirmojoje dalyje nustatytų 12 mėnesių ir daugiau, taikomos bendrosios invalidumo pensijų skyrimo nuostatos (Pensijų įstatymo 27–29 straipsniai).

Skiriant invalidumo pensijas asmenims, pripažintiems invalidais dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos įsigaliojus Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymui (pradedant 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau), taikomos bendrosios invalidumo pensijų skyrimo nuostatos (Pensijų įstatymo 27–29 straipsniai)

Punkto pakeitimai:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

38. Pakeitus asmens invalidumo priežastį – dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos – į bendrąjį susirgimą iki Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo dienos (iki 2000 m. sausio 1 d.), invalidumo pensija skiriama iš naujo. Tokiu atveju, skiriant invalidumo pensiją, minimalaus ir būtinojo stažo reikalavimai nustatomi pagal invalido amžių tuo metu, kai jis pirmą kartą buvo pripažintas invalidu dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos. Jeigu asmuo tuo metu, kai pirmą kartą buvo pripažintas invalidu dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos, neatitiko minimalaus ir būtinojo stažo reikalavimų, nustatytų Pensijų įstatymo 28 straipsnyje, skiriant invalidumo pensiją iš naujo taikomos Pensijų įstatymo 27 straipsnio antrosios dalies nuostatos. Tokios pat tvarkos laikomasi ir tais atvejais, kai asmens, kuriam invalidumo pensija dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos buvo paskirta iki 2000 m. sausio 1 d., invalidumo priežastis dėl sužalojimo darbe ar profesinės ligos pakeičiama į bendrąjį susirgimą įsigaliojus Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymui (2000 m. sausio 1 d. ir vėliau).

Pakeitus asmens invalidumo priežastį – dėl bendrojo susirgimo – į sužalojimo darbe ar profesinės ligos iki Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo įsigaliojimo dienos (iki 2000 m. sausio 1 d.), invalidumo pensija skiriama iš naujo. Tokiu atveju, skiriant invalidumo pensiją, netaikomi Pensijų įstatymo 27 ir 28 straipsnių reikalavimai ir 29 straipsnio trečiosios dalies 2 punkto nuostata dėl trūkstamo iki senatvės pensijos amžiaus stažo mažinimo proporcingai turimam stažui. Jeigu asmens, kuriam invalidumo pensija dėl bendrojo susirgimo buvo paskirta iki 2000 m. sausio 1 d., invalidumo priežastis – dėl bendrojo susirgimo – pakeičiama į sužalojimo darbe ar profesinės ligos priežastį įsigaliojus Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymui (2000 m. sausio 1 d. ir vėliau), asmeniui toliau mokama paskirtoji pensija. Jeigu kartu su priežastimi pakeičiama ir invalidumo grupė, taikomos taip pat Pensijų įstatymo 40 straipsnio antrosios dalies nuostatos

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

NAŠLIŲ IR NAŠLAIČIŲ (MAITINTOJO NETEKIMO) PENSIJOS

39. Pensijų įstatymo 33–37 straipsniai reguliuoja našlių ir našlaičių pensijų skyrimo už asmenis, mirusius po šio įstatymo įsigaliojimo (pradedant 1995 m. sausio 1 d. ir vėliau), tvarką. Už mirusius iki 1995 m. sausio 1 d. asmenis našlių pensijos skiriamos pagal įstatymo 45¹ straipsnį, o našlaičių pensijos – pagal įstatymo 33, 35–37 straipsnius. Maitintojo netekimo pensijos už asmenis, mirusius iki 1995 m. sausio 1 d., paskirtos pagal galiojusį iki šios datos pensijų įstatymų nuostatas, reglamentavusias maitintojo netekimo pensijų skyrimą, pagal Pensijų įstatymą neperskaičiuojamos ir mokamos šių nuostatų 3 ir 87–101 punktuose nustatyta tvarka

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

40. Nustatytąją tvarką pripažinus asmenį nežinia kur esančiu, santuokinis bei vaikai turi teisę gauti našlių ar našlaičių pensiją (Pensijų įstatymo 33 straipsnis), jeigu dingęs asmuo teismo sprendimo dėl pripažinimo nežinia kur esančiu įsigaliojimo dieną, o asmenį pripažinus mirusiu – mirties liudijime nurodytą mirties dieną buvo įgijęs Pensijų įstatymo nustatytą teisę gauti valstybinę socialinio draudimo invalidumo pensiją (jeigu būtų tapęs invalidu) ar senatvės pensiją arba tokią pensiją gavo. Šiais atvejais teisės gauti pensiją atsiradimo diena (Pensijų įstatymo 39 straipsnis) laikoma teismo sprendimo dėl pripažinimo nežinia kur esančiu įsigaliojimo diena, o asmenį pripažinus mirusiu – mirties liudijimo išdavimo diena

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

41. Įvaikiams, gaunantiems našlaičių (maitintojo netekimo) pensiją už tikruosius tėvus, įgijus teisę gauti našlaičių pensiją už mirusius tėvus pagal Pensijų įstatymo 35 straipsnio pirmąją dalį, jų pasirinkimu skiriama pensija arba už tikruosius tėvus, arba už tėvus.

42. Visiems asmenims, turintiems teisę gauti našlių ar našlaičių pensiją, skiriama viena pensija.

Jeigu teisę gauti našlių pensiją turi keli globėjai, kurie pasidaliję augina mirusio asmens vaikus (įvaikius) ar slaugo namuose mirusiojo vaikus (įvaikius) I grupės invalidus, tapusius invalidais iki 18 metų, kiekvienam globėjui skiriama po lygiai, bet ne daugiau kaip 20 procentų viso mirusiajam priklausiusios pensijos dydžio. Jeigu paskui, jau paskyrus ir mokant našlių ir našlaičių pensiją, teisę gauti našlių pensiją įgyja kito našlaičio globėjas, jam priklausanti našlių pensijos dalis skiriama nuo pirmos dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį buvo gautas prašymas su visais reikiamais dokumentais dėl našlių pensijos skyrimo. Globėjams priklausančios našlių pensijos dalys

su jų globotiniams priklausančiomis našlaičių pensijos dalimis mokamos kiekvienam globėjui atskirai.

Pilnamečiui našlaičiui priklausanti pensijos dalis atskiriama ir jam mokama atskirai

Punkto pakeitimai:

Nr. [144](#), 1999-02-10, *Žin.*, 1999, Nr. 18-466 (1999-02-19), i. k. 0991100NUTA00000144

PENSIJŲ SKYRIMAS, MOKĖJIMAS IR GINČŲ DĖL PENSIJŲ NAGRINĖJIMAS

43. Pensijų skyrimo ir mokėjimo tvarka bei terminai nustatyti Pensijų įstatymo 38–42 straipsniuose ir šių nuostatų 44–75 punktuose.

44. Prašymą dėl pensijos skyrimo su visais reikiama dokumentais asmuo paduoda nuolatinės gyvenamosios vietos socialinio draudimo skyriui. Šis asmuo turi pateikti skyriui Lietuvos Respublikos piliečio pasą arba leidimą nuolat gyventi Lietuvoje.

45. Prie prašymo skirti senatvės pensiją turi būti pridėti:

45.1. dokumentai, įrodantys asmens stažą;

45.2. dokumentai, įrodantys asmens draudžiamąsias pajamas.

46. Prie prašymo skirti invalidumo pensiją turi būti pridėti:

46.1. invalidumo pažymėjimas, išduotas valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos;

46.2. dokumentai, įrodantys asmens stažą;

46.3. dokumentai, įrodantys asmens draudžiamąsias pajamas;

46.4. sužalojimo darbe ar profesinės ligos tyrimo aktas arba kitas oficialus dokumentas apie nelaimingą atsitikimą.

47. Prie prašymo skirti našlių ar našlaičių pensiją turi būti pridėti:

47.1. mirties liudijimas arba teismo sprendimas dėl asmens pripažinimo nežinia kur esančiu;

47.2. dokumentas apie asmens amžių, jeigu tai nenurodyta mirties liudijime;

47.3. dokumentai, įrodantys mirusiojo asmens stažą;

47.4. dokumentai, įrodantys mirusiojo asmens draudžiamąsias pajamas;

47.5. sužalojimo darbe ar profesinės ligos tyrimo aktas, jeigu asmuo mirė dėl šių priežasčių;

47.6. santuokos liudijimas;

47.7. teismo sprendimas dėl faktinės santuokos fakto nustatymo;

47.8. našlaičių gimimo liudijimai;

47.9. mokymo įstaigų pažymėjimai, jeigu našlaičiai, vyresni kaip 18 metų, mokosi;

47.10. valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos išduota invalidumo pažyma, jeigu teisė gauti šią pensiją priklauso nuo invalidumo.

47.11. rajono arba miesto mero (valdybos) sprendimas (potvarkis) ar teismo sprendimas, jeigu asmuo nustatytą tvarka pripažintas našlaičiu ar našlaičių globėju

Papildyta papunkčiu:

Nr. [144](#), 1999-02-10, *Žin.*, 1999, Nr. 18-466 (1999-02-19), i. k. 0991100NUTA00000144

48. Asmuo turi pateikti dokumentų, kurių reikia atitinkamos rūšies pensijai skirti, originalus.

Jeigu dokumentų originalai neišsaugoti ar perduoti saugoti archyvinėms įstaigoms, pateikiami archyvinių įstaigų pažymėjimai arba šiose įstaigose saugomų archyvinių dokumentų nuorašai ar išrašai

Punkto pakeitimai:

Nr. [1100](#), 1998-09-10, *Žin.*, 1998, Nr. 81-2277 (1998-09-16), i. k. 0981100NUTA000001100

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

49. Jeigu pateiktame dokumente apie amžių nurodyti tik gimimo metai, be mėnesio, tai gimimo data laikoma tų gimimo metų liepos 1-oji diena.

Tais atvejais, kai stažo dokumentuose nurodyti tik stojimo į darbą arba darbo baigimo metai, be tikslesnių datų (pavyzdžiui, „nuo 1986 iki 1987 metų“), darbo pradžios ir darbo pabaigos data laikoma atitinkamų metų liepos 1-oji diena.

Jeigu stažo dokumente nurodyti tik metai ir mėnuo, be tikslesnės datos, tai data laikoma atitinkamo mėnesio 15-oji diena.

50. Socialinio draudimo skyriai turi teisę reikalauti iš draudėjų, pavienių asmenų ir archyvų dokumentų, kurių reikia pensijai skirti ir mokėti, taip pat tikrinti, ar dokumentai išduoti pagrįstai. Socialinio draudimo skyriai privalo pareikalauti nurodytųjų dokumentų, jeigu asmuo dėl svarbių priežasčių neturi galimybės jų pateikti. Socialinio draudimo skyriaus vedėjas (arba jo pavaduotojas) nustato, ar priežastys yra svarbios.

Draudėjai, archyvai, darbo biržos privalo išduoti asmenų ir socialinio draudimo skyrių reikalaujamus dokumentus apie tų asmenų turimą stažą, draudžiamąsias pajamas (darbo užmokestį), išmokėtas valstybinio socialinio draudimo ir draudimo nuo nedarbo pašalpas, taip pat kitus dokumentus, kurių reikia pensijoms skirti ir mokėti. Socialinio draudimo skyriaus reikalavimu dokumentai išduodami nemokamai.

Dokumentus išdavęs juridinis ar fizinis asmuo atsako už jų teisingumą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir atlygina valstybinio socialinio draudimo biudžetui materialinę žalą, padarytą dėl neteisingai išduotų dokumentų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1100](#), 1998-09-10, *Žin.*, 1998, Nr. 81-2277 (1998-09-16), i. k. 0981100NUTA00001100

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

51. Socialinio draudimo skyrius, priėmęs prašymą skirti pensiją, išduoda kvitą apie dokumentų priėmimą, nurodydamas jų priėmimo datą.

52. Kreipimosi dėl pensijos data laikoma diena, kurią priimtas prašymas su visais reikiamais dokumentais.

Jeigu prašymas skirti pensiją su visais reikiamais dokumentais siunčiamas paštu, tai kreipimosi dėl pensijos data laikoma prašymo išsiuntimo diena, pažymėta vietos pašto spaude.

Jeigu prie prašymo pridėti ne visi reikiami dokumentai, socialinio draudimo skyrius per 5 dienas praneša pareiškėjui, kokie dokumentai turi būti pateikti papildomai.

53. Pensijos skiriamos socialinio draudimo skyriaus vedėjo (arba jo pavaduotojo) sprendimu.

54. Sprendimas dėl pensijos skyrimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 10 dienų po prašymo su visais reikiamais dokumentais arba papildomų dokumentų gavimo dienos.

Paskyrus pensiją, pensininko prašymu jo pateiktų dokumentų originalai gali būti grąžinami pažymėjus juose apie pensijos paskyrimą. Pensijų bylose paliekami grąžinamų dokumentų originalų nuorašai, patvirtinti socialinio draudimo skyriaus vedėjo (arba jo pavaduotojo).

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

55. Atsisakęs skirti pensiją, socialinio draudimo skyrius ne vėliau kaip per 5 dienas po tokio sprendimo priėmimo turi išsiųsti (įteikti) pareiškėjui sprendimo nuorašą. Sprendime nurodoma atsisakymo skirti pensiją priežastis ir šio sprendimo apskundimo tvarka. Asmens pateikti dokumentai grąžinami, o pensijos byloje paliekami šių dokumentų nuorašai.

56. Paskyrus pensiją, pensininkui išduodamas pensininko pažymėjimas, kurio formą nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

57. Socialinio draudimo skyrius, mokantis pensiją, privalo prieš mėnesį informuoti pensininką apie pensijos skyrimo termino pasibaigimą (Pensijų įstatymo 39 straipsnio trečioji dalis).

Pensijų įstatymo 39 straipsnio ketvirtosios dalies nuostatos dėl pensijos mokėjimo nutraukimo ir vėlesnio jos pratęsimo ar atnaujinimo taikomos tik tais atvejais, kai pensijos mokėjimas nutraukiamas pasibaigus pensijos skyrimo terminui. Jeigu pensijos gavėjas paduoda prašymą dėl tam tikrų priežasčių nutraukti tam tikram laikui pensijos mokėjimą nepasibaigus pensijos skyrimo terminui, pensijos mokėjimas pagal gavėjo paduotą prašymą sustabdomas (ne

nutraukiamas) ir vėl gali būti pratęstas gavus atitinkamą gavėjo prašymą. Pensijos mokėjimas tokiu atveju pratęsiamas taikant Pensijų įstatymo 39 straipsnio ketvirtosios dalies nuostatas, reglamentuojančias pensijos mokėjimo pratęsimo ar atnaujinimo datą priklausomai nuo to, ar priežastys, dėl kurių pensijos mokėjimas buvo sustabdytas, laikomos pateisinamomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

58. Socialinio draudimo skyriaus vedėjas (arba jo pavaduotojas) nusprendžia, ar pateisinamomis laikytinos priežastys, dėl kurių pensijos gavėjas pavėluotai kreipiasi dėl pensijos mokėjimo pratęsimo ar atnaujinimo pagal Pensijų įstatymo 39 straipsnio ketvirtąją dalį. Šios priežastys nurodomos atitinkamame sprendime.

59. Kai pensijos gavėjas dėl pateisinamos priežasties pavėluotai kreipiasi prašydamas pratęsti pensijos mokėjimą, nes praleido pakartotinio tikrinimo laiką, pensija išmokama, jeigu valstybinė medicininės socialinės ekspertizės komisija nustato, kad asmuo tuo metu buvo kurios nors grupės invalidas.

60. Jeigu invalidumo pensijos mokėjimas invalidui buvo nutrauktas dėl atgauto darbingumo, tai, vėl pripažinus jį invalidu, anksčiau paskirtos pensijos mokėjimas atnaujinamas, jeigu nuo dienos, kurią buvo nutrauktas pensijos mokėjimas, praėjo ne daugiau kaip 3 metai. Priešingu atveju pensija nustatytą tvarka skiriama iš naujo.

61. Pensijų įstatymo 39 straipsnio ketvirtosios dalies ir šių nuostatų 58–60 punktų taisyklės taikomos ir invalidams, gaunantiems našlių ar našlaičių pensijas.

Jeigu asmuo mirė ne vėliau kaip per 3 metus po tos dienos, kurią jam invalidumo pensijos mokėjimas buvo nutrauktas dėl atgauto darbingumo, laikoma, jog jis buvo įgijęs Pensijų įstatymo nustatytą teisę gauti valstybinę socialinio draudimo invalidumo pensiją, ir šio asmens sutuoktinis bei vaikai turi teisę gauti našlių ir našlaičių pensiją, kaip numatyta Pensijų įstatymo 33 straipsnyje, pagal atnaujintą mirusiojo asmens anksčiau gautą invalidumo pensiją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

62. Pensininkui mirus, pensija išmokama jį laidojusiems asmenims už mirties mėnesį, jeigu ji dar nebuvo išmokėta, ir dar tokio pat dydžio už du mėnesius (Pensijų įstatymo 39 straipsnio penktoji dalis). Pensijos dydis už mirties mėnesį skaičiuojamas atsižvelgiant į pensininko draudžiamąsias pajamas, jeigu jis tą mėnesį tokių pajamų turėjo. Į draudžiamąsias pajamas, turėtas iki mirties dienos, atsižvelgiama kaip į viso mėnesio pajamas. Pensininkui apskaičiuotos kitos pensijų sumos, kurios jam priklausė ir kurių jis dėl mirties negavo, išmokamos asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusio asmens turtas, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

63. Pagal Pensijų įstatymo 39 straipsnio penktąją dalį pensininką laidojusiems asmenims pensija išmokama pateikus mirties pažymos originalą

Punkto pakeitimai:

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

64. Skiriant senatvės pensiją iš naujo pagal Pensijų įstatymo 40 straipsnio pirmąją dalį, į papildomą 3 metų stažą įskaitomas ir stažas, įgytas po pensijos paskyrimo (paskutinio perskaičiavimo) iki 1995 m. sausio 1 dienos.

65. Senatvės pensija gali būti paskirta iš naujo ir tiems asmenims, kuriems ji paskirta neturint būtinojo stažo ir kurie po pensijos paskyrimo (po paskutinio pensijos perskaičiavimo iki 1995 m. sausio 1 d.) įgyja papildomą, ne mažesnę kaip 3 metų stažą, dirbdami savarankiškai arba drausdamiesi savanoriškai.

66. Jeigu pensininkas, kuriam senatvės pensija paskirta neturint būtinojo stažo, po pensijos paskyrimo (po paskutinio pensijos perskaičiavimo iki 1995 m. sausio 1 d.) įgyja būtinąjį stažą, dirbdamas pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu, dirbdamas savarankiškai arba drausdamasis savanoriškai, pensija gali būti skiriama iš naujo nepriklausomai nuo to, kad jis po pensijos paskyrimo įgijo mažesnę kaip 3 metų stažą.

67. *Neteko galios nuo 2000-01-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.* 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

68. Kai asmeniui nustatoma sunkesnio invalidumo grupė, naujo dydžio pensija skiriama arba mokama nuo invalidumo grupės pakeitimo dienos.

Kai asmeniui nustatoma lengvesnio invalidumo grupė, naujo dydžio invalidumo pensija mokama nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį buvo nustatyta lengvesnio invalidumo grupė (šių nuostatų 70 punktą)

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

69. Atsiradus aplinkybėms, dėl kurių pensija didinama (pateikus papildomus dokumentus apie stažą, draudžiamąsias pajamas, turėtas iki pensijos paskyrimo, ir kt.), naujo dydžio pensija skiriama nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį pensininkas padavė prašymą padidinti pensiją (su visais kitais būtiniais dokumentais).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

70. Atsiradus aplinkybėms, dėl kurių pensija mažinama arba baigiama mokėti, pensija mažinama arba baigiama mokėti nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atsirado tokios aplinkybės.

71. Pensiją moka socialinio draudimo skyrius pagal nuolatinę arba faktinę pensininko gyvenamąją vietą. Paslaugos, susijusios su pensijų pristatymu, teikiamos Pensijų įstatymo 38 straipsnio antrojoje dalyje nustatyta tvarka

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Nr. [1035](#), 1996-09-02, *Žin.*, 1996, Nr. 84-2013 (1996-09-06), i. k. 0961100NUTA00001035

72. Pensija mokama už praėjusį mėnesį Valstybinio socialinio draudimo valdybos nustatyta tvarka.

Pensijos Lietuvos Respublikos teritorijoje pristatomos arba persiunčiamos socialinio draudimo lėšomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

73. Pagal įgaliojimą pensija mokama ne daugiau kaip vienus metus.

Prireikęs įgaliojimą gali tvirtinti socialinio draudimo skyriaus vedėjas (arba jo pavaduotojas).

74. Pensininkui keičiant gyvenamąją vietą (išskyrus gyvenamosios vietos pakeitimą socialinio draudimo skyriaus aptarnaujamojoje vietovėje), pensija išmokama už du mėnesius į priekį. Naujosios gyvenamosios vietos socialiniam draudimo skyriui gavus pensijos bylą, pensija toliau mokama nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, už kurį buvo išmokėta pensija pagal ankstesnę gyvenamąją vietą.

Pensininkų išrašymo iš įskaitos senosios gyvenamosios vietos socialinio draudimo skyriuje ir įrašymo į įskaitą pagal naująją gyvenamąją vietą, taip pat pensijų bylų persiuntimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba.

Išmokant pensiją pagal Pensijų įstatymo 41 straipsnio pirmąją ir antrąją dalis, išvykimo mėnesiu laikomas mėnuo, kurį turintis leidimą emigruoti asmuo buvo išregistruotas iš nuolatinės

gyvenamosios vietos. Pensininkui persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę Pensijų įstatymo 41 straipsnio pirmojoje dalyje nustatytais pensijos mokėjimo į užsienį atvejais pensijų mokėjimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Nr. [623](#), 1997-06-16, *Žin.*, 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

75. Išskaitos iš pensijų galimos:

remiantis teismo sprendimais, nutartimis, nutarimais ir nuosprendžiais dėl turto išieškojimo, notarų vykdomaisiais įrašais bei kitais sprendimais ir nutarimais, kurie pagal Lietuvos Respublikos įstatymus vykdomi kaip teismų sprendimai;

pensijų įstatymo 42 straipsnio antrojoje dalyje nustatytais atvejais – remiantis socialinio draudimo skyriaus vedėjo (arba jo pavaduotojo) sprendimais – ne daugiau kaip 20 procentų pensijos per mėnesį.

Jokios kitos išskaitos iš pensijų negalimos. Išskaitos iš pensijos dydis skaičiuojamas iš pensininkui išmokėtinos sumos.

Visais išskaitų atvejais pensininkui paliekama ne mažiau kaip 50 procentų pensijos.

Jeigu pensijos mokėjimas nutraukiamas, o visa permokėtos pensijos suma neišieškota, likęs įsiskolinimas išieškomas teismine tvarka.

76. Pagal Pensijų įstatymo 43 straipsnį socialinio draudimo skyriaus vedėjo (arba jo pavaduotojo) sprendimai pensijų klausimais gali būti apskūsti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai bet kuriuo metu, nenustatant terminų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

77. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba gyventojų skundus nagrinėja laikydamasi terminų, nustatytų Gyventojų pareiškimų, skundų ir pasiūlymų nagrinėjimo valstybės valdymo organuose, įmonėse, įstaigose bei organizacijose tvarkoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. spalio 16 d. nutarimu Nr. 774 „Dėl Gyventojų pareiškimų, skundų ir pasiūlymų nagrinėjimo valstybės valdymo organuose, įmonėse, įstaigose bei organizacijose tvarkos patvirtinimo“ (*Žin.*, 1992, Nr. [32-995](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, *Žin.*, 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

PENSIJŲ, PASKIRTŲ IKI PENSIJŲ ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO, PERSKAIČIAVIMO TVARKA

78. Pensijos perskaičiuojamos pagal Pensijų įstatymo 45–50 straipsnius.

79. Pensijos byloje fiksuotu stažu laikomas stažas, nurodytas Pensijų įstatymo 47 straipsnyje. Kai nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1999 m. gruodžio 31 d. pagal tuo metu galiojusias Pensijų įstatymo 45 straipsnio pirmosios dalies nuostatas pensija buvo perskaičiuota atsižvelgiant į pensininko pateiktus papildomus duomenis apie stažą, įgytą iki 1995 m. sausio 1 d., pensijos byloje esančiam fiksuotam stažui (Pensijų įstatymo 47 straipsnis) papildyti, šių pensininkų fiksuotu stažu laikomas stažas, apskaičiuotas pagal galiojusias iki 1999 m. gruodžio 31 d. stažo apskaičiavimo nuostatas. Jeigu pensininkai pageidauja, jie pradedant 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau gali papildyti pensijos byloje esančius duomenis apie valstybinio socialinio pensijų draudimo stažui prilyginamus laikotarpius, nurodytus Pensijų įstatymo 52 straipsnyje. Apskaičiuojant stažą pagal pateiktus naujus duomenis, laikomasi Pensijų įstatymo 45 straipsnio 1 dalies ir 52 straipsnio ir šių nuostatų 9–15, 17, 18, 48, 49, 54 ir 69 punktų nustatytos tvarkos.

Jeigu asmens pensijos byloje yra stažo nustatymo dokumentai su atitinkamai įforminta išvada dėl įrodyto iki 1998 m. gegužės 1 d. stažo trukmės ir pagal šiuos dokumentus tuo metu galiojusia tvarka buvo fiksuotas mažesnis stažas už įrodytąjį, į asmens valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą nuo 1998 m. gegužės 1 d. įskaitomas visas įrodytas stažas, nereikalaujant, kad šis

stažas būtų nustatytas teismine tvarka ir kad asmuo pateiktų prašymą šį stažą įskaityti. Sprendimą įskaityti visą įrodytą stažą šiais atvejais priima socialinio draudimo skyriaus vedėjas (arba jo pavaduotojas).

Punkto pakeitimai:

Nr. [371](#), 1998-03-30, *Žin.*, 1998, Nr. 32-864 (1998-04-03), i. k. 0981100NUTA00000371

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

80. Neteko galios nuo 2000-05-06

Punkto naikinimas:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

81. Pensijos byloje fiksuotu iki 1995 m. sausio 1 d. uždarbiu laikomas asmens vidutinis mėnesinis uždarbys, apskaičiuotas pensijos skyrimo (perskaičiavimo) dieną galiojusia tvarka ir įrašytas pensijų skyrimo komisijos protokole arba socialinio draudimo skyriaus (socialinio aprūpinimo skyriaus) vedėjo potvarkyje. Kai nuo 1995 m. sausio 1 d. iki 1999 m. gruodžio 31 d. pagal tuo metu galiojusias Pensijų įstatymo 45 straipsnio pirmosios dalies nuostatas pensija buvo perskaičiuota iš pensininko pateikto kito laikotarpio, buvusio iki 1995 m. sausio 1 d., uždarbio, šių pensininkų fiksuotu uždarbiu laikomas vidutinis mėnesinis uždarbys, iš kurio pensija buvo perskaičiuota. Fiksuotas uždarbys negali būti perskaičiuojamas pagal pateikiamus naujus duomenis apie tuo laikotarpį, kurio uždarbys buvo imtas pensijai skirti arba perskaičiuoti, gautas darbo apmokėjimo rūšis

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

82. Jeigu pensininkai pageidauja, pradedant 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau jie gali pateikti kito laikotarpio duomenis apie uždarbį, gautą iki 1995 m. sausio 1 d., naujam vidutiniam mėnesiniam uždarbiui nustatyti. Tokiais atvejais naujas pensininko vidutinis mėnesinis uždarbys jo pasirinkimu gali būti apskaičiuojamas iš 60 paeiliui einančių darbo mėnesių uždarbio per paskutiniuosius 10 metų prieš paskiriant senatvės ar invalidumo pensiją iki 1995 m. sausio 1 d. arba iš 24 paeiliui einančių darbo mėnesių uždarbio, bet ne ilgiau kaip iki 1995 m. sausio 1 d., po senatvės ar invalidumo pensijos paskyrimo (perskaičiavimo). Naujas vidutinis mėnesinis kito laikotarpio (60 ar 24 paeiliui einančių mėnesių) uždarbys apskaičiuojamas, jeigu 60 mėnesių darbo laikotarpiu pertraukos nuo atleidimo iš vieno darbo iki priėmimo į kitą darbą dienos buvo ne ilgesnės kaip 12 mėnesių iš viso, o 24 mėnesių darbo laikotarpiu – ne ilgesnės kaip 6 mėnesiai iš viso. Pensininko pageidavimu nepilnų priėmimo į darbą ir atleidimo iš darbo mėnesių uždarbys apskaičiuojant naują vidutinį mėnesinį kito laikotarpio uždarbį neįtraukiamas.

Jeigu visi atitinkamo laikotarpio archyviniai dokumentai apie išmokėtą (apskaičiuotą) atlyginimą išlikę, tačiau juose nėra duomenų apie tam tikrais nurodyto laikotarpio mėnesiais konkrečiam asmeniui išmokėtą (apskaičiuotą) uždarbį, apskaičiuojant naują vidutinį mėnesinį uždarbį tokiais mėnesiais gauti uždarbiai įtraukiami šių nuostatų 26 punkto antrojoje pastraipoje nurodyta tvarka. Jeigu atitinkamo laikotarpio archyviniai dokumentai apie asmenims išmokėtą (apskaičiuotą) atlyginimą visai ar iš dalies neišsaugoti, apskaičiuojant naują vidutinį mėnesinį uždarbį imamas to laikotarpio minimalus mėnesinis darbo užmokestis (šių nuostatų 2 priedas)

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

83. Nuo 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau apskaičiuojant naują vidutinį mėnesinį uždarbį pagal pateiktus kito laikotarpio, buvusio iki 1995 m. sausio 1 d., uždarbio duomenis, į uždarbio vidurkį įtraukiamos visos darbo apmokėjimo rūšys, kurios pagal Pensijų įstatymo 53 straipsnio nuostatas prilyginamos asmens draudžiamosioms pajamoms

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, *Žin.*, 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

84. Asmenys, kuriems iki 1995 m. sausio 1 d. buvo paskirtos ištarnauto laiko pensijos ir kurie po šios pensijos paskyrimo, bet ne vėliau kaip iki 1995 m. sausio 1 d. buvo sukakę senatvės pensijos amžių (vyrai – 60 metų, moterys – 55 metus) arba buvo invalidais, gali pateikti šių nuostatų 82 punkte nurodytų laikotarpių duomenis apie uždarbį. Šiuo atveju atitinkami 60 mėnesių laikotarpiai skaičiuojami iki senatvės pensijos amžiaus suėjimo arba iki invalidumo nustatymo dienos, o 24 mėnesių – po senatvės pensijos amžiaus suėjimo arba invalidumo nustatymo dienos, bet ne ilgiau kaip iki 1995 m. sausio 1 dienos

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

85. Pensijų įstatymo 45 straipsnio pirmosios dalies nuostata apie galimybę pateikti kito laikotarpio duomenis apie uždarbį taikoma ir tiems pensininkams, kuriems pensijos buvo perskaičiuotos iš fiksuoto dvejų metų uždarbio, gauto po pensijos paskyrimo (perskaičiavimo)

Punkto pakeitimai:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

86. Jeigu asmuo, pateikęs kito laikotarpio duomenis apie uždarbį pensijai perskaičiuoti, visą ar dalį laikotarpio, kurio duomenys pateikiami, buvo dirbęs užsienyje, šiuo laikotarpiu gautos piniginės sumos pagal darbo apmokėjimo rūšis asmens fiksuotinam vidutiniam mėnesiniam uždarbiui apskaičiuoti įtraukiamos šių nuostatų 23 punkto antrojoje pastraipoje nustatyta tvarka

Papildyta skirsniu:

TAR pastaba. Skyriaus „Pensijų, paskirtų iki Pensijų įstatymo įsigaliojimo, perskaičiavimo tvarka“ reikalavimai taikomi nuo 1995 m. spalio 1 dienos.

Nr. [1526](#), 1995-12-05, Žin., 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

MAITINTOJO NETEKIMO PENSIJŲ, PASKIRTŲ UŽ MIRUSIUS IKI 1995 M. SAUSIO 1 D. ASMENIS BUVUSIA IKI PENSIJŲ ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO TVARKA, MOKĖJIMAS

87. Maitintojo netekimo pensijos, paskirtos už mirusius iki 1995 m. sausio 1 d. asmenis buvusią iki Pensijų įstatymo įsigaliojimo tvarka (toliau vadinama – maitintojo netekimo pensijos), pagal Pensijų įstatymą neperskaičiuojamos. Jos mokamos remiantis Pensijų įstatymo 5 straipsnio antrosios dalies, 35 straipsnio, 39 straipsnio trečiosios–penktosios dalių, 45 straipsnio trečiosios dalies, 45¹ straipsnio šeštosios dalies ir 50 straipsnio, taip pat šių nuostatų 3 punkto penktosios pastraipos, 39 punkto, 42 punkto trečiosios pastraipos, 57–59 punktų, 61 punkto pirmosios pastraipos, 62, 63, 69, 70 ir 88–101 punktų nuostatomis.

88. Maitintojo netekimo pensijos indeksuojamos pagal Pensijų įstatymo 50 straipsnį. Maitintojo netekimo pensijos dalis, neviršijanti valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos, laikoma pagrindine maitintojo netekimo pensijos dalimi, likusi dalis – papildoma maitintojo netekimo pensijos dalimi.

89. Maitintojo netekimo pensijos mokamos, iki pasibaigia jų skyrimo terminas:

89.1. iki vaikams sukanka 18 metų;

89.2. moksleiviams ir studentams – iki nustatytąja tvarka įregistruotų aukštųjų, aukštesniųjų, profesinių ir vidurinių mokyklų dieninių skyrių baigimo, bet ne ilgiau kaip iki šiems moksleiviams ir studentams sukanka 24 metai (Pensijų įstatymo 35 straipsnio antroji dalis);

89.3. iki šeimos narys, kurio teisė gauti maitintojo netekimo pensiją priklauso nuo jo invalidumo, atgauna darbingumą;

89.4. iki šeimos narys, kurio teisė gauti maitintojo netekimo pensiją priklauso nuo jo senatvės pensijos amžiaus, gyvena;

89.5. motinoms, kurių teisė gauti maitintojo netekimo pensiją priklauso nuo to, kad jos nedirba ir augina mirusiojo vaikus iki 8 metų, – iki vaikui sukanka 8 metai.

Pasibaigus maitintojo netekimo pensijos mokėjimo nurodytais 89.1–89.5 punktuose atvejais terminui, jos mokėjimas nutraukiamas nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atitinkamos aplinkybės atsirado.

90. Jeigu pradedant 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau sumažėja maitintojo netekimo pensijos gavėjų, nurodytų šių nuostatų 89 punkte, maitintojo netekimo pensijos dydis perskaičiuojamas nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį sumažėjo maitintojo netekimo pensijos gavėjų. Tokiais atvejais maitintojo netekimo pensija perskaičiuojama – nustatoma vienam šeimos nariui tenkanti papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalis. Šiuo tikslu visiems šeimos nariams mokama papildoma maitintojo netekimo pensijos dalis (šių nuostatų 88 punktas) padalijama iš visų pensijos gavėjų skaičiaus, atmetama iš pensijos gavėjų skaičiaus pasitraukiančiam gavėjui tenkanti papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalis, likusiems pensijos gavėjams priklausančios papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalys sudedamos ir prie šios sumos pridedama pagrindinė maitintojo netekimo pensijos dalis (šių nuostatų 88 punktas).

91. Jeigu mirusio iki 1995 m. sausio 1 d. asmens sutuoktinis ar našlaitis, turintys teisę gauti pradedant 2000 m. sausio 1 d. ar vėliau našlių pensiją pagal Pensijų įstatymo 45¹ straipsnį arba našlaičių pensiją – pagal Pensijų įstatymo 33, 35 straipsnius, kreipiasi dėl našlių arba našlaičių pensijos paskyrimo pradedant 2000 m. sausio 1 d. ar vėliau ir jų kreipimosi metu už tą patį mirusį iki 1995 m. sausio 1 d. asmenį dar mokama maitintojo netekimo pensija kitiems šio mirusiojo asmens šeimos nariams, asmens, kuris kreipiasi dėl našlių ar našlaičių pensijos, pasirinkimu:

91.1. arba skiriama našlių pensija pagal Pensijų įstatymo 45¹ straipsnį ar našlaičių pensija pagal Pensijų įstatymo 33, 35–37 straipsnius;

91.2. arba perskaičiuojama kitų šeimos narių gaunama maitintojo netekimo pensija padidėjus šeimos narių skaičiui. Maitintojo netekimo pensija perskaičiuojama nuo pirmosios dienos mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį dėl našlių arba našlaičių pensijos paskyrimo kreipėsi naujas šeimos narys. Tokiais atvejais maitintojo netekimo pensija perskaičiuojama – nustatoma vienam šeimos nariui tenkanti papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalis. Šiuo tikslu visiems šeimos nariams mokama papildoma maitintojo netekimo pensijos dalis (šių nuostatų 88 punktas) padalijama iš visų pensijos gavėjų (be naujo pensijos gavėjo) skaičiaus, pridedama naujam pensijos gavėjui teksianti tokio pat dydžio papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalis, visiems pensijos gavėjams (ir naujam pensijos gavėjui) priklausančios papildomos maitintojo netekimo pensijos dalies dalys sudedamos ir prie šios sumos pridedama pagrindinė maitintojo netekimo pensijos dalis (šių nuostatų 88 punktas).

92. Jeigu maitintojo netekimo pensiją gaunantis asmuo pradedant 2000 m. sausio 1 d. arba vėliau pripažįstamas vaiku invalidu arba I, II, III grupės invalidu nuo vaikystės arba pripažįstamas invalidu tuo metu, kai dar nėra sukakęs 18 metų, kai mokosi Pensijų įstatymo 35 straipsnio antrojoje dalyje nurodytų mokyklų dieniniuose skyriuose, bet ne vėliau kaip iki to laiko, kai jis šias mokyklas baigia ir ne vėliau kaip iki to laiko, kai jam sukanka 24 metai, maitintojo netekimo pensija neperskaičiuojama. Šiais atvejais maitintojo netekimo pensiją gaunančio asmens pageidavimu vietoj mokamos maitintojo netekimo pensijos gali būti skiriama našlaičių pensija pagal Pensijų įstatymo 33, 35–37 straipsnių nuostatas, kuri kitų įstatymų nustatyta tvarka gali būti mokama kartu su šiam asmeniui priklausančiomis pensijomis.

93. Maitintojo netekimo pensiją gaunančio asmens pageidavimu vietoj mokamos maitintojo netekimo pensijos gali būti skiriama našlių pensija pagal Pensijų įstatymo 45¹ straipsnio nuostatas arba našlaičių pensija pagal Pensijų įstatymo 33, 35–37 straipsnių nuostatas.

94. Jeigu maitintojo netekimo pensijos mokėjimas buvo nutrauktas, tačiau pensijos gavėjui teisė gauti šią pensiją buvo išlikusi, maitintojo netekimo pensijos mokėjimas pratęsiamas taikant Pensijų įstatymo 39 straipsnio ketvirtosios dalies nuostatas, reglamentuojančias pensijos mokėjimo pratęsimo ar atnaujinimo datą priklausomai nuo to, ar priežastys, dėl kurių pensijos mokėjimas buvo sustabdytas, laikomos pateisinamomis.

95. Jeigu maitintojo netekimo pensijos mokėjimas buvo nutrauktas iki 2000 m. sausio 1 d. arba nutraukiamas po šios datos dėl to, kad 18 metų sukakęs pensijos gavėjas nesimoko, jam pradėjus 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau mokytis Pensijų įstatymo 35 straipsnio antrojoje dalyje nurodytų mokyklų dieniniuose skyriuose, anksčiau paskirtos maitintojo netekimo pensijos mokėjimas atnaujinamas nuo mokslo pradžios, ir ši pensija toliau mokama iki šių mokyklų baigimo,

bet ne ilgiau kaip iki pensijos gavėjui sukanka 24 metai. Jeigu šis moksleivis (studentas) įeina į maitintojo netekimo pensiją gaunančių kitų šeimos narių skaičių, pensija perskaičiuojama pagal šių nuostatų 91.2 punkto nuostatas.

96. Jeigu maitintojo netekimo pensijos, paskirtos mirusio asmens tėvui ar motinai arba sutuoktiniui, prižiūrinčiam mirusiojo vaiką iki 8 metų, mokėjimas buvo nutrauktas iki 2000 m. sausio 1 d. dėl to, kad prižiūrintis vaiką asmuo pradėjo dirbti, pradedant 2000 m. sausio 1 d. anksčiau paskirta maitintojo netekimo pensija perskaičiuojama šių nuostatų 91.2 punkte nustatyta tvarka, jeigu prižiūrimam našlaičiui vaikui dar nėra sukakę 8 metai. Ši pensija vienam iš nurodytųjų asmenų, nepaisant to, dirba jis ar ne, toliau mokama, iki vaikui sukanka 8 metai.

97. Jeigu maitintojo netekimo pensijos mokėjimas buvo nutrauktas iki 2000 m. sausio 1 d. arba nutraukiamas po šios datos dėl to, kad pensijos gavėjas atgavo (atgauna) darbingumą, pradedant 2000 m. sausio 1 d. ir vėliau vėl pripažinus jį invalidu, anksčiau paskirtos maitintojo netekimo pensijos mokėjimas atnaujinamas arba maitintojo netekimo pensija atitinkamai perskaičiuojama šių nuostatų 91.2 punkte nustatyta tvarka, jeigu nuo dienos, kurią buvo nutrauktas pensijos mokėjimas, praėjo ne daugiau kaip 3 metai (šių nuostatų 60 punktas).

98. Kai maitintojo netekimo pensijos gavėjui, kurio teisė gauti šią pensiją priklauso nuo jo invalidumo, pradedant 2000 m. sausio 1 d. ar vėliau nustatoma sunkesnio ar lengvesnio už turėtąjį invalidumo grupę, maitintojo netekimo pensija dėl invalidumo grupės pakeitimo neperskaičiuojama. Tokios pat tvarkos laikomasi ir tuomet, kai kitais pagrindais maitintojo netekimo pensiją gaunantis asmuo pripažįstamas invalidu.

99. Pilnamečiui maitintojo netekimo pensijos gavėjui priklausanti maitintojo netekimo pensijos dalis atskiriama – visa mokama maitintojo netekimo pensija (pagrindinė ir papildoma dalys) dalijama iš šios pensijos gavėjų skaičiaus. Vienam pilnamečiui maitintojo netekimo pensijos gavėjui tenkanti šiuo būdu atskirtos pensijos dalis jam mokama atskirai.

100. Maitintojo netekimo pensiją gaunančiam sutuoktiniui naujai susituokus, šios pensijos mokėjimas jam nutraukiamas.

101. Nenurodytais šiame skyriuje maitintojo netekimo pensijų mokėjimo atvejais šių pensijų mokėjimo pratęsimo, atnaujinimo, perskaičiavimo ir mokėjimo tvarką nustato Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba

Papildyta skirsnio:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156

1 priedas

**ASMENŲ, KURIE PAGAL GALIOJUSIUS ĮSTATYMUS TURĖJO BŪTI DRAUDŽIAMAI
VALSTYBINIU SOCIALINIU DRAUDIMU, DARBO LAIKAS, ĮSKAITYTINAS Į
VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO STAŽĄ**

1. Advokatų darbo laikas juridinėse konsultacijose.
2. Asmenų, dirbusių religinėse organizacijose pagal darbo sutartis, darbo laikas nepriklausomai nuo to, ar ši sutartis buvo sudaryta dalyvaujant profesinei sąjungai.
3. Asmenų, dirbusių pas pavienius samdytojus (namų darbininkų, asmeninių vairuotojų, auklių ir t. t.), darbo laikas.
4. Neetatinių trenerių-dėstytojų, dirbusių vaikų sporto klubuose, sporto bazėse, profesinių sąjungų sporto klubuose ir gavusių valandinį atlyginimą, darbo laikas.
5. Neetatinių spaudos platintojų, gavusių atlyginimą procentais nuo parduotų leidinių vertės, nuolatinio darbo laikas.
6. Neetatinių meno saviveiklos ir kitokių būrelių vadovų darbo laikas klubuose, kultūros namuose bei rūmuose, liaudies kūrybos namuose ir panašiose įstaigose, jeigu šie asmenys dirbo nuolatinį darbą ir gavo nuolatinį atlyginimą.
7. Neetatinių dėstytojų, dirbusių mokykloje arba kursuose ir gavusių valandinį atlyginimą, darbo laikas.
8. Neetatinių laikraščių, žurnalų ir kitų periodinių leidinių bendradarbių, negavusių tam tikro nustatyto mėnesinio atlyginimo, darbo laikas, jeigu jie dirbo nuolatinį darbą kurioje nors leidykloje ir jų gaunamas atlyginimas už šį darbą buvo pagrindinis gyvenimo lėšų šaltinis.
9. Neetatinių gyvulių skerdegų (paruošų organizacijose) ir kailinių žvėrių neetatinių medžiotojų bei žvėrininkystės ūkių darbuotojų darbo pagal rašytinę darbo sutartį laikas, jeigu jie nedirbo kito darbo.
10. Teatrinų žiūrovinių įstaigų neetatinių bilietų platintojų darbo pagal rašytinę darbo sutartį laikas.
11. Neetatinių įgaliotinių vaizduojamojo meno kūriniams platinti darbo pagal rašytinę darbo sutartį laikas.
12. Koncertų ir cirko vaidinimų neetatinių organizatorių darbo laikas, jeigu jie dirbo pagal rašytinę darbo sutartį.
13. Neetatinių lektorių, nuolat dirbusių atitinkamose organizacijose, darbo laikas.
14. Neetatinių vaizduojamojo meno darbuotojų (dailininkų, tapytojų, skulptorių, architektų, grafikų ir t. t.), kurie namuose patys atliko įmonių bei organizacijų užsakymus, darbo laikas.
15. Neetatinių pozuotojų, nuolat dirbusių meno mokyklose, darbo laikas.
16. Mokslinės bei techninės ekspertizės biurų neetatinių ekspertų darbo laikas.
17. Buhalterinės (teisminės-buhalterinės) ekspertizės biurų neetatinių ekspertų darbo laikas.
18. Prekių ekspertizės neetatinių ekspertų darbo laikas, jeigu jiems nustatytą tvarka buvo leista dirbti tą darbą ir jų gaunamas už šį darbą atlyginimas buvo pagrindinis gyvenimo lėšų šaltinis.
19. Neetatinių stenografų, dirbusių laikiną darbą suvažiavimuose, posėdžiuose, konferencijose, stenografavusių paskaitas, pranešimus, literatūros kūrinius ir pan., darbo laikas (išskyrus stenografus, aptarnaujančius privačius asmenis).
20. Grupių neetatinių vadovų, nuolat dirbusių kelionių ir ekskursijų biuruose, darbo laikas, jeigu užmokestis už šį darbą buvo pagrindinis jų gyvenimo lėšų šaltinis.
21. Gatavos produkcijos vagonų neetatinių palydovų darbo laikas.
22. Valstybinio draudimo neetatinių agentų darbo laikas, jeigu jie dirbo tik valstybinio draudimo įstaigose ir surinko nustatytą laisvojo draudimo įmokų sumą.
23. Piemenų, ganiusių gyventojų gyvulius, darbo pagal rašytinę darbo sutartį laikas.

24. Darbo pagal renkamas pareigas visuomeninėse organizacijose, vartotojų kooperacijoje laikas, jeigu darbuotojas gavo už šį darbą atlyginimą.
 25. Verslinės kooperacijos artelės (arba invalidų kooperacijos artelės) nario darbo bendrose dirbtuvėse ar namudininkų darbo laikas, jeigu jie už šį darbą gavo atlyginimą.
 26. Aukštųjų mokyklų studentų ir specialiųjų vidurinių mokyklų moksleivių gamybinės praktikos laikas, jeigu jie dirbo apmokamą darbą arba ėjo apmokamas pareigas.
 27. Asmenų priverstinio gydymo laikas, gydymo ir darbo profilaktoriume laikas.
 28. Laiptinių valytojų, kolektyvinių sodų ir kooperatinių garažų sargų, dirbusių pagal rašytinę darbo sutartį ir gavusių už tai atlyginimą, darbo laikas.
 29. Liaudies meistrų nuolatinio darbo Dailės fondo įmonėse laikas.
 30. Invalidų – psichinių ligonių perkvalifikavimo gydomosiose gamybinėse dirbtuvėse bei įstaigose laikas.
-

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156
2 priedas

**MINIMALUS IR VIDUTINIS MĖNESINIS DARBO UŽMOKESTIS, TAIKYTINAS
DRAUDŽIAMŲJŲ PAJAMŲ KOEFICIENTUI APSKAIČIUOTI**

(litas)

Metai	Darbo užmokestis		Metai ir mėnuo	Darbo užmokestis	
	minimalus	vidutinis		minimalus	vidutinis
1945	-	0,37	1991 01	0,7	3,12
1950	-	0,54	1991 02	1	3,6
1951	-	0,55	1991 03	1	4,08
1952	-	0,56	1991 04	1	4,56
1953	-	0,58	1991 05	1	5,22
1954	-	0,61	1991 06	2,55	5,9
1955	-	0,63	1991 07	2,55	6,66
1956	0,43	0,65	1991 08	2,55	6,82
1957	0,43	0,69	1991 09	2,55	7,4
1958	0,43	0,71	1991 10	3,5	9,6
1959	0,43	0,72	1991 11	4	13,42
1960	0,43	0,72	1991 12	5	21,65
1961	0,43	0,76	1992 01	6,5	22,79
1962	0,43	0,79	1992 02	9,1	27,98
1963	0,43	0,81	1992 03	9,1	32,4
1964	0,43	0,84	1992 04	12	41,18
1965	0,43	0,9	1992 05	13,7	49,78
1966	0,43	0,94	1992 06	13,7	57,68
1967	0,43	1	1992 07	13,7	61,75
1968	0,6	1,08	1992 08	17	66,19
1969	0,6	1,13	1992 09	17	78,73
1970	0,6	1,2	1992 10	17	82,26
1971	0,7	1,24	1992 11	17	82,96
1972	0,7	1,29	1992 12	17	87,1
1973	0,7	1,34	1993 01	20,4	94,2
1974	0,7	1,38	1993 02	20,4	119,87
1975	0,7	1,42	1993 03	23,5	134,83
1976	0,7	1,52	1993 04	27,1	149,33
1977	0,7	1,55	1993 05	29,8	160,28
1978	0,7	1,57	1993 06	31,3	179,27
1979	0,7	1,6	1993 07	35	191,36
1980	0,7	1,66	1993 08	35	196,19
1981	0,7	1,7	1993 09	38	207,49
1982	0,7	1,75	1993 10	40	225,99
1983	0,7	1,78	1993 11	44	250,23
1984	0,7	1,84	1993 12	48	291,11
1985	0,7	1,9	1994 01	50	309,18
1986	0,7	1,95	1994 02	50	316,6
1987	0,7	2,04	1994 03	50	345,03
1988	0,7	2,23	1994 04	53	330,41
1989	0,7	2,44	1994 05	56	348,51
1990	0,7	2,83	1994 06	56	364,82
			1994 07	56	371,41
			1994 08	56	369,1
			1994 09	56	371,6

Valstybinių socialinio draudimo pensijų
skyrimo ir mokėjimo nuostatų
3 priedas
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m.
sausio 9 d. nutarimo Nr. 21 redakcija)

SENATVĖS PENSIJOS AMŽIAUS LENTELE

Vyrai

Metai	Pensinis amžius	Gimimo metai
1995	60 m. 2 mėn.	1935 m. sausio 1 d. – 1935 m. spalio 31 d.
1996	60 m. 4 mėn.	1935 m. lapkričio 1 d. – 1936 m. rugpjūčio 31 d.
1997	60 m. 6 mėn.	1936 m. rugsėjo 1 d. – 1937 m. birželio 30 d.
1998	60 m. 8 mėn.	1937 m. liepos 1 d. – 1938 m. balandžio 30 d.
1999	60 m. 10 mėn.	1938 m. gegužės 1 d. – 1939 m. vasario 28 d.
2000	61 m.	1939 m. kovo 1 d. – 1939 m. gruodžio 31 d.
2001	61 m. 6 mėn.	1940 m. sausio 1 d. – 1940 m. birželio 30 d.
2002	62 m.	1940 m. liepos 1 d. – 1940 m. gruodžio 31 d.
2003	62 m. 6 mėn.	1941 m. sausio 1 d. ir t.t.

Moterys

Metai	Pensinis amžius	Gimimo metai
1995	55 m. 4 mėn.	1940 m. sausio 1 d. – 1940 m. rugpjūčio 31 d.
1996	55 m. 8 mėn.	1940 m. rugsėjo 1 d. – 1941 m. balandžio 30 d.
1997	56 m.	1941 m. gegužės 1 d. – 1941 m. gruodžio 31 d.
1998	56 m. 4 mėn.	1942 m. sausio 1 d. – 1942 m. rugpjūčio 31 d.
1999	56 m. 8 mėn.	1942 m. rugsėjo 1 d. – 1943 m. balandžio 30 d.
2000	57 m.	1943 m. gegužės 1 d. – 1943 m. gruodžio 31 d.
2001	57 m. 6 mėn.	1944 m. sausio 1 d. – 1944 m. birželio 30 d.
2002	58 m.	1944 m. liepos 1 d. – 1944 m. gruodžio 31 d.
2003	58 m. 6 mėn.	1945 m. sausio 1 d. – 1945 m. birželio 30 d.
2004	59 m.	1945 m. liepos 1 d. – 1945 m. gruodžio 31 d.
2005	59 m. 6 mėn.	1946 m. sausio 1 d. – 1946 m. birželio 30 d.
2006	60 m.	1946 m. liepos 1 d. ir t.t.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1526](#), 1995-12-05, Žin., 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA000001526
Nr. [21](#), 2001-01-09, Žin., 2001, Nr. 4-101 (2001-01-12), i. k. 1011100NUTA000000021

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156
4 priedas

BŪTINOJO STAŽO SENATVĖS PENSIJAI SKIRTI LENTELĖ

Metai	Būtinasis stažas	
	moterims	vyrams
1995	21 m.	26 m.
1996	22 m.	27 m.
1997	23 m.	28 m.
1998	24 m.	29 m.
1999	25 m.	30 m.
2000	26 m.	30 m.
2001	27 m.	30 m.
2002	28 m.	30 m.
2003	29 m.	30 m.
2004	30 m.	30 m.

Valstybinių socialinio draudimo pensijų
skyrimo ir mokėjimo nuostatų
5 priedas
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1999 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 1313
redakcija)

STAŽAS INVALIDUMO PENSIJAI GAUTI

Amžius	Minimalus stažas	Būtinasis stažas
Iki 23	1	1
23	1	1
24	1	2
25	1	3
26	2	4
27	2	4
28	2	5
29	3	6
30	3	6
31	3	7
32	4	8
33	4	8
34	4	9
35	5	10
36	5	10
37	5	11
38	5	12
39	5	12
40	5	13
41	5	14
42	5	14
43	5	15
44	5	16
45	5	16
46	5	17
47	5	18
48	5	18
49	5	19
50	5	20
51	5	20
52	5	21
53	5	22
54	5	22
55	5	23
56	5	24
57	5	24
58	5	25
59	5	26
60	5	26
61	5	27
62	5	28
63	5	28
64	5	29
65	5	29

Priedo pakeitimai:

Nr. [1313](#), 1999-11-30, *Žin.*, 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

Valstybinių socialinio draudimo
pensijų skyrimo ir mokėjimo
nuostatų 6 priedas
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2000 m. gegužės 1 d.
nutarimo Nr. 487
redakcija)

**ASMENS PAJAMOS, NUO KURIŲ IKI LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO
SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO (IKI 1991 M. BIRŽELIO 1 D.)
NETURĖJO BŪTI SKAIČIUOJAMOS VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO
ĮMOKOS**

1. Atlyginimas už darbą pagal civilines teises sutartis (rangos, komiso, pavedimo ir kitas).
2. Atlyginimas (autoriaus honoraras) už darbą pagal kūrybines (autorines) sutartis.
3. Atlyginimas valstybinio draudimo neetatiniams agentams, jeigu jų darbas valstybinio draudimo įstaigoje buvo ne pagrindinis.
4. Atlyginimas kelionių ir ekskursijų biurų neetatiniams grupių ir ekskursijų vadovams, jeigu šis atlyginimas nebuvo pagrindinis pragyvenimo šaltinis.
5. Atlyginimas prekių ekspertizės neetatiniams ekspertams, jeigu šis atlyginimas nebuvo pagrindinis pragyvenimo šaltinis.
6. Atlyginimas, premijos (paskatinimai) už atradimus, išradimus, racionalizacinius pasiūlymus ir jų įdiegimą.
7. Premijos už naujos technikos sukūrimą ir įdiegimą (išskyrus premijas, mokamas projektavimo, konstravimo, mokslo tyrimo organizacijų darbuotojams).
8. Pensijos bei įvairių rūšių pašalpos (taip pat išėtinė pašalpa, mokama atleidžiant iš darbo) nepriklausomai nuo to, iš kokių lėšų jos buvo mokamos.
9. Premijos, prizai ir kitos piniginės išmokos konkursų, apžiūrų, loterijų ir panašių renginių laimėtojams, taip pat sąjunginio ar respublikinio socialistinio lenktyniavimo ar kitokių varžybų nugalėtojams.
10. Premijos ir kitos piniginės išmokos, gautos valstybinių, asmeninių švenčių ar kitomis progomis.
11. Premijos (paskatinimai), mokėtos darbuotojams už aktyvią visuomeninę veiklą, gerą darbą, pasiūlymus, kurie padidino darbo efektyvumą ar pagerino darbo organizavimą ir panašiai.
12. Premijos (paskatinimai) už ypatingai svarbių užduočių atlikimą, mokėtos iš darbo užmokesčio fondo.
13. Premijos, mokėtos iš meistro fondo.
14. Premijos ministerijų darbuotojams, mokėtos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis iki 1987 m. gruodžio 26 dienos.
15. Žalos atlyginimas ir kitos išmokos dėl suluošinimo ar kitokio sveikatos pakenkimo darbe arba maitintojo mirties.
16. Išmokos, priedai ar priemokos komandiruočių, transporto ir kitoms išlaidoms, susijusioms su darbo pareigų atlikimu, atlyginti.
17. Išmokos darbuotojo perkėlimo dirbti į kitą vietovę išlaidoms atlyginti.
18. Lauko priedai, mokėti geologijos organizacijų darbuotojams.
19. Išmokos sanatorinių–kurortinių ar poilsinių kelialapių įsigijimo išlaidoms atlyginti.
20. Išmokos buto nuomos, komunalinių paslaugų, specialių drabužių ir avalynės, transporto bilietai, maitinimo išlaidoms atlyginti.
21. Komisinis atlyginimas:
 - 21.1. geležinkelio darbuotojams už bilietai, spaudos leidinių, loterijos bilietai ir maisto produktų pardavimą keleiviniuose traukiniuose, tranzitinių keleivinių bilietai forminimą kelyje;

21.2. neetatiniams paruošėjams (supirkėjams) už žemės ūkio produktų, antrinių ir kitokių žaliavų supirkimą, jeigu jie dirbo ne tik paruošėjais (supirkėjais).

22. Papildomas apmokėjimas už darbą užsienyje užsienio valiuta, invaliutiniais rubliais, bonais ir kitokia nevalstybine tuometinės TSRS valiuta asmenims, dirbusiems buvusios TSRS įstaigose užsienyje arba tarptautinėse organizacijose, ir asmenims, dirbusiems užsienyje buvusios TSRS siuntimu.

23. Apmokėjimas už asmenų, nuteistų laisvės atėmimu ir dirbusių įkalinimo įstaigose, darbą.

Papildyta priedu:

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

1994 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1156

**NETEKUSIEJI GALIOS NUO 1995 M. SAUSIO 1 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS SPRENDIMAI**

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1990 m. rugsėjo 27 d. nutarimo Nr. 297 „Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pensinio aprūpinimo gerinimo įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 1990, Nr.) 2 punktas.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. liepos 17 d. nutarimas Nr. 281 „Dėl Lietuvos Respublikos prokuratūros, vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos sistemų, Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriaus darbuotojų, pareigūnų ir karių pensinio aprūpinimo tvarkos“ (Žin., 1991, Nr. [23-623](#)).

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. rugpjūčio 26 d. nutarimo Nr. 360 „Dėl TSRS gynybos ministerijos, TSRS vidaus reikalų ministerijos ir TSRS valstybės saugumo komiteto įstaigų darbuotojų socialinės reabilitacijos bei jų šeimos narių socialinių garantijų“ (Žin., 1991, Nr. [26-727](#)) 1.4 punktas.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. rugsėjo 4 d. posėdžio sprendimas „Dėl pensijų ir priedų prie jų dydžių, pasikeitus minimaliam gyvenimo lygiui“ (protokolo Nr. 71, XI klausimas).

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. balandžio 9 d. nutarimas Nr. 243 „Dėl Pensijų mokėjimo dirbantiems pensininkams tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1993, Nr. [13-325](#)).

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 2 d. nutarimas Nr. 485 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. liepos 17 d. nutarimo Nr. 281 1.1 punkto paaikškinimo“ (Žin., 1993, Nr. [27-629](#)).

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1526](#), 1995-12-05, Žin., 1995, Nr. 101-2257 (1995-12-13), i. k. 0951100NUTA00001526

Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1035](#), 1996-09-02, Žin., 1996, Nr. 84-2013 (1996-09-06), i. k. 0961100NUTA00001035

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [623](#), 1997-06-16, Žin., 1997, Nr. 58-1349 (1997-06-20), i. k. 0971100NUTA00000623

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [170](#), 1998-02-10, Žin., 1998, Nr. 17-415 (1998-02-19), i. k. 0981100NUTA00000170

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [371](#), 1998-03-30, Žin., 1998, Nr. 32-864 (1998-04-03), i. k. 0981100NUTA00000371

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1100](#), 1998-09-10, Žin., 1998, Nr. 81-2277 (1998-09-16), i. k. 0981100NUTA00001100

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [144](#), 1999-02-10, Žin., 1999, Nr. 18-466 (1999-02-19), i. k. 0991100NUTA00000144

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1313](#), 1999-11-30, Žin., 1999, Nr. 103-2967 (1999-12-03), i. k. 0991100NUTA00001313

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [487](#), 2000-05-01, Žin., 2000, Nr. 37-1037 (2000-05-05), i. k. 1001100NUTA00000487

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [21](#), 2001-01-09, Žin., 2001, Nr. 4-101 (2001-01-12), i. k. 1011100NUTA00000021

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1156 "Dėl Valstybinių socialinio draudimo pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo" dalinio pakeitimo